

Nejčastější otázky a odpovědi k vyhlášenému nouzovému stavu.

Jak dlouho bude trvat?

Vláda jej vyhlásila dne 12. března 2020 od 14:00 na třicet dnů. To znamená, že by měl trvat do soboty 11. dubna 2020. Některá opatření začínají platit již ve čtvrtek, některá v následujících dnech.

Může se nouzový stav prodloužit?

Ano, ale musela by to schválit Poslanecká sněmovna.

Co všechno při něm vláda může nařídit?

Během nouzového stavu mohou státní orgány mimo jiné nařídit lidem evakuaci osob a majetku z vymezeného území nebo na něj zakázat vstup dalším osobám. Ze zákona také mohou úřady ukládat lidem [pracovní](#) povinnosti nebo – což je v případě většího rozšíření nového koronaviru pravděpodobnější – poskytnout věcné prostředky. Tedy například nadbytečné zásoby zdravotnického materiálu, nyní hlavně respirátorů a roušek, pro [nemocnice](#). Zásoby pak v případě nouze mohou jít přednostně do nemocnic, dětských domovů, domovů pro seniory či pro lidi, kteří se podílejí na plnění krizových opatření.

Týkají se opatření i cizinců?

Ano. Ti z rizikových oblastí mohou vycestovat, ale pokud zde nemají trvalý pobyt či přechodný pobyt nad devadesát dnů, nemohou být vpuštěni do země.

Nařízená karanténa

Budou kontroly lidí, kteří mají nařízenou domácí karanténu?

Ano, hygienici budou podle premiéra dělat namátkové kontroly. Za (opakované) porušení karantény hrozí pokuta až tři miliony.

Mohu v nařízené domácí karanténě na nákup?

Jen „když není zbytí“. Je lepší poprosit sousedy či rodinu, aby nakoupila nákup nechali za dveřmi.

Mohu jít z nařízené karantény venčit psa?

Ano, pouze v nezbytném případě, pokud ho nemůže vyvenčit někdo z rodiny či kamarádů. Důležité je vyhnout se kontaktu s dalšími lidmi.

Má na šíření viru vliv počasí, teplota vzduchu, slunce?

Podle primářky infekčního oddělení na pražské Bulovce Hany Roháčové dorazí epidemie koronaviru do Česka během několika týdnů. „Představa, že bychom dokázali virus zastavit nebo ho zcela vymýtit, je iluzorní. Možná to půjde jen trochu zpomalit, nic víc. Přece jen jde o infekci, která se přenáší vzduchem,“ vysvětlila. Pomoci by ale podle ní mohlo nastupující teplejší jarní počasí. „Je to spekulace, ale možná se v takových podmínkách bude viru dařit hůře,“ řekla Deníku.

Nákupy, restaurace, posilovny atd.

Mohu si nakoupit?

Ano, obchodů se zákaz zatím netýká. Není omezena ani jejich provozní doba ani jejich sortiment.

Jsou otevřené i velké obchody a nákupní centra?

Jsou otevřené - obchodů se totiž žádné omezení netýká. Ale v nákupních centrech nebudou fungovat restaurace a kina.

Mohu do restaurace a kdy?

Ano, ale pouze do těch, které nejsou v obchodních centrech o velikosti nad 5000 metrů čtverečních. U těch ostatních je omezena otevírací doba: Mezi osmou večerní a šestou ráno musí být zavřeny.

Nebude kolabovat zásobování obchodů a továren?

Nemělo by. Vláda totiž dala výjimku řidičům kamionů i nákladním vlakům (a pilotům). Mohou volně jezdit.

Budu moci do posilovny či bazénu?

Ne, provoz fitness či wellness center, bazénů i venkovních koupališť byl zrušen.

Mohu na cyklostezky?

Ano, je to s nimi podobné jako se silnicí či chodníkem.

Budou uzavřeny lyžařské areály v Česku?

Ještě to není ujasněné.

Školy

Týkají se opatření i škol?

Ano, i nadále jsou uzavřeny základní a střední školy, dále vyšší odborné školy a vysoké školy. Nově k nim přibýly i základní umělecké školy, takzvané lидуšky.

Budou fungovat mateřské školy?

V rozhodnutí ministerstva zdravotnictví nejsou mateřské školy jmenovány. Ministr školství Robert Plaga ovšem uvedl, že i jim doporučuje řídit se obecně platným nařízením. Rozhodnutí v případě uzavření mateřských škol ponechává na zřizovatelích, což jsou většinou obce.

Jak dlouho budou školy uzavřeny?

Do odvolání.

Mohu si jít půjčit knihy do knihovny?

Ne, knihovny podobně jako například galerie či další místa, kde se konají kulturní akce, budou uzavřeny.

Jak se přijaté opatření dotkne pedagogů a nepedagogických pracovníků?

O jejich pracovní náplni rozhodne ředitel školy. Učitelé mohou mít i home office včetně samostudia. Pokud by například vychovatelky, kuchařky či uklízečky neměly co dělat, ředitel uplatní paragraf o pracovní překážce na straně zaměstnavatele.

Budou se konat zájmové kroužky?

Ne, řada domů dětí a mládeže v ČR zrušila kroužky. Skauti pozastavili činnost, nebudou se konat schůzky oddílů.

Rodiny a děti, ošetřovné

Mají rodiče menších dětí nárok na ošetřovné?

Ano, mohou o ně zažádat rodiče dětí mladších 10 let, v případě samoživitelů a samoživitelek mladších šestnácti let. Podmínkou je, že si rodič platí nemocenské pojištění (zaměstnanci si ho hradí automaticky, OSVČ individuálně). Potvrzení rodiči vydá příslušná škola, formulář si mohou stáhnout na webu www.cssz.cz.

Jaká je výše ošetřovného?

Má nárok na vyplacení 60 procent vyměřovacího základu. Délka ošetřovného je maximálně devět kalendářních dní, u samoživitelů šestnáct. Ti je například u hrubé mzdy ve výši 30 tisíc korun měsíčně 4797 korun, respektive 8528 Kč. Nárok může uplatnit i prarodič či jiný příbuzný, ale musí být s dítětem ve společné domácnosti. Rodiče či jiné oprávněné osoby se přitom mohou v průběhu 9 dní (resp. 16 dní) jednou v ošetřování vystřídat.

Pokud se karanténa prodlouží, bude se po celou dobu vyplácet rodičům ošetřovné?

V současnosti ne. Při péči o dítě z důvodu popsaného uzavření školského zařízení i po uplynutí prvních 9 (resp. 16) kalendářních dnů sice již ošetřovné nenáleží, jde však i nadále o omluvenou nepřítomnost v práci bez náhrady mzdy. Ministerstvo práce a sociálních věcí má sice plán, podle kterého by se prodloužila doba výplaty, výše ošetřovného a podle nějž by se mohlo týkat

Návštěvy nemocnic a hospiců

Mohu navštívit hospitalizovaného člena rodiny v nemocnici?

Ne, v těchto zařízeních platí zákaz návštěv už od úterního rána. Důvodů je několik. Jednak za opatřením stojí snaha ochránit lékaře a ostatní zdravotnický personál. Navíc podstatnou část pacientů tvoří senioři, kteří patří k nejvíce ohroženým lidem. Výjimkou ze zákazu návštěv je lůžková péče, která se poskytuje nezletilým pacientům, pacientům s omezenou svéprávností a rodičkám.

Jak je to se zákazem návštěv v domovech pro seniory?

Podobně jako v nemocnicích, ani v domovech důchodců své blízké nenavštívíte. Opět je důvodem to, že lidé nad sedmdesát let patří mezi ty, kteří jsou nejvíce náchylní nemoci a v případě nákazy ji mohou podlehnout. A opatření má ochránit jak vaše blízké, tak jejich spolubydlící v domově.

Mohu jít na návštěvu do hospicu?

Ano, v tomto případě je možné ji uskutečnit. Hospice jsou totiž určeny především pro nevyléčitelné a těžce nemocné osoby v konečném stadiu nemoci a lidé by měli mít možnost se s nimi rozloučit.

Zakázané a zrušené akce

Jaké akce jsou zrušeny?

Filmová a umělecká představení, spolkové, kulturní, náboženské akce, poutě, přehlídky, veletrhy a další hromadné akce nad třicet osob.

Budou otevřené zámky?

Ne. Národní památkový ústav do odvolání uzavřel památkové objekty s celoročním provozem a odkládá zahájení hlavní návštěvnické sezony na neurčito.

Mše, pohřby, soudy

Mohu na mši?

Pokud tam bude více než třicet lidí, tak ne.

Mohou se konat pohřby či soudy?

Ano, na ně se opatření nevztahují.

Cestování přes hranice

Do jakých zemí je zakázáno cestovat?

Mimo EU - Čína, Korea, Írán

V Evropské unii - Itálie, Španělsko, Norsko, Holandsko, Belgie, Velká Británie, Dánsko, Francie, Švédsko, Rakousko, Německo,

V Evropě: Švýcarsko.

Jsou i nějaké další země, do kterých se nedostanu?

Až na výjimky vás místní úřady nepustí ani na Slovensko či do Spojených států?

Pokud mám blízké v cizině na dovolené, mohou se vrátit?

Ano, ale pokud jedou autobusem nebo vlakem, musejí to stihnout do půlnoci z pátku na sobotu. Autem mohou přijet i později. Pokud jedou z rizikových oblastí, budou muset do karantény.

Mám se při příjezdu z rizikových oblastí někde ohlásit?

Tuto situaci by měl stát řešit už na hraničních přechodech. Ale pokud tomu tak nebude, nahlase se svému praktickému lékaři a místní hygienické stanici. Všichni lidé, kteří se vrátí z rizikové země, musejí na čtrnáct dnů do karantény. Pravidlo se nevztahuje na dopravní řidiče, zdravotníky či piloty, kteří tam jeli služebně.

Pracovní povinnost a finance

Co mají dělat lidé, kteří dojíždějí do Německa nebo Rakouska za prací?

Budou moci dojíždět do zaměstnání i dále. Ministerstvo vnitra vydá výjimku. Budou se ale muset na hranicích vykázat potvrzením od zaměstnavatele a průkazem totožnosti. A budou moci jezdit jen přes vybrané přechody.

Můžu chodit do práce?

Ano, pravidlo „maximálně 30 lidí“ se týká jen shromažďování (na veřejných místech i v soukromí). Továrny, firmy a úřady normálně fungují. Některé společnosti ale dávají lidem práci z domova (home office), aby se mohli starat o děti.

Může mi zaměstnavatel zakázat cestovat do ciziny?

Ne, v žádném případě. Pokud je to ve vašem volném čase, nemůže to ovlivnit. Nemusí vám ale dát dovolenou.

Během nouzového stavu mohou státní orgány mimo jiné nařídít lidem evakuaci osob a majetku z vymezeného území nebo na něj zakázat vstup dalším osobám.

Jak to bude se splátkami úvěrů, když nemám peníze?

Prezidium České bankovní asociace, které zastupuje banky působící na našem trhu, se shodlo na možnosti odkladu splátek o tři měsíce.

Zdroj: https://www.denik.cz/z_domova/nouzovy-stav-koronavirus-vlada-20200303.html